

Ömer EKMEKÇİ

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi

İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku

Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Esra YİĞİT

Türk-Alman Üniversitesi Hukuk Fakültesi

İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku

Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

BİREYSEL İŞ HUKUKU DERSLERİ

onikilevha

İÇİNDEKİLER

İKİNCİ BASIYA ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER	VII

BİRİNCİ BÖLÜM BİREYSEL İŞ HUKUKUNA GİRİŞ

§ 1. İŞ HUKUKUNDAKİ KURALLARIN HUKUKİ NİTELİĞİ ...	1
I. Genel Olarak.....	1
II. Emredici Kurallar.....	1
III. Tamamlayıcı Kurallar	3
IV. Ancak Toplu İş Sözleşmesiyle İşçi Aleyhine Aksi Kararlaşdırılabilecek Kurallar	4
§ 2. 4857 SAYILI İŞ KANUNU'NUN KAPSAMI.....	5
I. Genel Olarak.....	5
II. Türk Borçlar Kanunu ve İş Kanunları İlişkisi	5
III. İş Kanunu'nun Kapsamının Dışında Kalan İşler, İşyerleri, Kişiler ve İstisnalar	6
1. Deniz taşıma işleri.....	6
2. Hava taşıma işleri	7
3. Tarım ve orman işlerinin yapıldığı işyerleri.....	8
4. Tarımla ilgili yapı işleri	9
5. Evlerde hısımlar arasında yapılan el sanatları işleri	9

6. Ev hizmetleri.....	10
7. Çıraklar.....	10
8. Sporcular	10
9. Rehabilité edilenler.....	16
10. Esnaf ve sanatkar işyerleri	17
11. Basın İş Kanunu kapsamına giren gazeteciler	18
12. Konut kapıcılarının durumu.....	20

İKİNCİ BÖLÜM TEMEL KAVRAMLAR

§ 3. İŞ SÖZLEŞMESİ.....	25
I. İş Sözleşmesinin Tanımı ve Unsurları	25
1. Tanımı.....	25
2. Unsurları.....	25
a. Bir işin görülmesi	25
b. İşin ancak ücret karşılığında görülmesi	26
c. İşin bağımlı olarak görülmesi.....	27
d. Ücret ve bağımlılık unsuru çerçevesinde iş sözleşmesinin diğer sözleşmelerle mukayesesi.....	34
II. İş Sözleşmesinin Tarafları.....	35
1. İşçi tarafı.....	35
2. İşveren tarafı.....	36
3. İşçi benzeri kavramlar	43
a. Genel olarak.....	43
b. Aday çırak ve çırak	43
c. Stajyer.....	44
d. Çırak ve stajyere ödenecek ücret.....	45
III. İş Sözleşmesinin Özellikleri	46
1. Karşılıklı borç doğurması.....	46
2. Sürekli borç ilişkisi kurması.....	46

3. Özel hukuk sözleşmesi olması.....	47
4. İşçinin kişiliğine bağlı bir ilişki kurması	47
5. En az bir tarafının gerçek kişi olması.....	47
IV. İş Sözleşmesinin Şekli	47
1. Şekil serbestisi.....	47
2. Yazılı şeklin sözleşmenin türünün belirlenmesi için aranması	48
3. Yazılı şekilde yapılması gereken sözleşmeler ve hükümler	49
4. İş sözleşmesinin yazılı yapılmadığı hallerde işçiye yazılı belge verilmesi.....	50
V. İş Sözleşmesinin Türleri	50
1. Belirsiz süreli-belirli süreli iş sözleşmeleri.....	50
a. Tanım	50
b. Koşulları	52
aa. Yazılı olması	52
bb. Sözleşmede sürenin belirlenmesi	53
aaa. Sürenin somut olarak belirlenmesi	53
bbb. İşin niteliğine veya amaca göre belirleme...53	
ccc. Sürelendirme imkanı veren objektif nedenler	55
cc. Zincirleme iş sözleşmeleri	58
dd. Kanun gereği zincirleme yapılabilen iş sözleşmeleri.....	60
c. Belirli-belirsiz süreli iş sözleşmesi ayrımının sınırları.....	65
2. Tam süreli-kısmi süreli iş sözleşmeleri.....	65
a. Klasik kısmi süreli iş sözleşmeleri	65
b. Çağrı üzerine çalışma esasına dayalı kısmi süreli iş sözleşmesi.....	67
aa. Tanım	67
bb. Çağrı üzerine çalışmada süreler.....	68

aaa. İşçinin toplam çalışma süresinin kararlaştırılması	68
bbb. İşçinin çağrı süresinin kararlaştırılması	68
ccc. İşçinin çağrıldığı gündeki çalışma süresinin kararlaştırılması	69
cc. Çağrı üzerine çalışma süresinin aşılması	69
c. Ayrım yasağı ve orantılı ödeme	69
VI. Takım Sözleşmesi ve Takım Sözleşmesiyle Oluşturulan İş Sözleşmeleri.....	70
VII. İş Sözleşmesinde Deneme Süresi Kararlaştırılması	71
1. Tanımı.....	71
2. Deneme süresinin açıkça kararlaştırılması	72
3. İş sözleşmesinin türünün önemli olmaması	73
4. Deneme süresinin uzunluğu.....	74
5. Aralı çalışmalarda deneme süresi kararlaştırılması	75
6. İşyerinin devri halinde deneme süresi	76
7. Deneme süresi kararlaştırılmasının sonuçları.....	77
a. Deneme süresinde tarafların karşılıklı hak ve borçları ile iş sözleşmesinin feshi.....	77
b. Deneme süresinin işçinin kıdemine dahil olması	78
c. Deneme süresinin cezai şart ve eğitim giderlerinin istenmesi ile ilişkisi	79
VIII. İşyeri Dışından Çalışmaya İlişkin Atipik Çalışma Türleri ..	80
1. Evden çalışma.....	80
a. Genel olarak.....	80
b. Evden çalışma ilişkisinde çalışma koşullarının bildirilmesi	80
c. Evden çalışmada işçinin borçları	81
d. Evden çalışmada malzeme ve iş araçları.....	81
e. Evden çalışmada işverenin borçları.....	81
f. Evden çalışma ilişkisinin sona ermesi	82
2. Uzaktan çalışma.....	82

§ 4. İŞVEREN VEKİLİ	83
I. Tanımı.....	83
II. Unsurları.....	83
1. İşveren adına hareket etmek.....	83
2. Yönetim görevine sahip olmak	83
III. Hükümleri.....	84
1. İşveren ile işveren vekili arasındaki ilişki	84
2. İşveren vekilinin işlem ve eylemlerinin sonuçları	84
a. Hukuki sorumluluk yönünden.....	84
b. Cezai sorumluluk yönünden.....	85
aa. İdari para cezalarından sorumluluk.....	85
bb. Suç oluşturan fiillerden sorumluluk	85
IV. Diğer Kanunlardaki İşveren Vekili Tanımları	86
§ 5. İŞYERİ KAVRAMI.....	87
I. Tanımı.....	87
II. Kapsamı.....	88
1. Asıl işyeri	88
2. İşyerine bağlı yerler.....	88
a. Nitelik yönünden bağlılık.....	89
b. Yönetim yönünden bağlılık.....	90
3. Eklentiler	93
4. Araçlar	93
§ 6. ÇALIŞMA KOŞULLARI KAVRAMI VE ÇALIŞMA	
KOŞULLARINDA DEĞİŞİKLİK	94
I. Çalışma Koşulu ve İşyeri Uygulaması.....	94
II. Çalışma Koşullarında Esaslı Değişiklik	97
1. Esaslı değişiklik kavramı	97
2. Çalışma koşullarında esaslı değişiklik için	
uyulması gereken usul.....	104
a. Değişiklik teklifinin işçiye yazılı olarak	
bildirilmesi.....	104

b. İşçiye süre tanınması ve yazılı olarak kabul	104
c. Esaslı değişiklik ve geçerli nedenle fesih ilişkisi	106
3. Değişikliğin Kanuna uygun olarak yapılmaması	107
4. Tarafların anlaşarak çalışma koşullarını değiştirmesi imkanı	108
a. Tarafların anlaşması	108
b. Değişikliğin geleceğe yönelik olması	109

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM İŞYERİNDE BİR BAŞKA İŞVERENDEN HİZMET ALINMASI

§ 7. ASIL İŞVEREN - ALT İŞVEREN İLİŞKİSİ	111
I. Genel Olarak.....	111
II. Tanımı.....	112
III. Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinin Kurucu Koşulları.....	113
1. Birden fazla işverenin bulunması	113
2. Bir işverenin diğer işverenin işyerinde görülen işi/ işleri alması ve işin orada görülmesi.....	116
3. Alınan işin işyerindeki mal veya hizmet üretimine ilişkin bir iş olması	127
4. İş alan işverenin işçilerini sadece işyerinde aldığı işte çalıştırması	131
5. Asıl işverenle alt işveren arasındaki sözleşmenin niteliğinin belirleyici olmaması	134
6. Alınan işin umuma yönelik olarak gerçekleştirilmemesi.....	134
IV. Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinin Hukuka Uygunluk Koşulları ve Sınırlamalar	136
1. Alt işverene verilebilecek işlere ilişkin sınırlama.....	137
a. İşyerinde yürütülen mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işler	137

b. Asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işler.....	141
2. Alt işverenin o işte çalıştıracağı işçilere ilişkin sınırlama	144
3. İşin verileceği alt işverene ilişkin sınırlama	146
4. İlişkinin işçi kiralama görünümünde olması.....	147
5. Kanuna aykırılık oluşturabilecek diğer haller	147
V. Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinin Kurulması.....	148
1. Alt işverenlik sözleşmesi yapılması	148
a. Sözleşmenin şekli	148
b. Sözleşmenin içeriği.....	148
2. İşyerinin tescili ve asıl işveren-alt işveren ilişkisinin bildirimi.....	149
a. Alt işverenin iş aldığı işyerinin tescili	149
b. Kayıt dışı alt işveren işyerlerinin tescil işlemleri	150
VI. Kurulan Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinin İncelenmesi ve Sonucu.....	151
1. İnceleme usulü	151
2. İnceleme sonucu asıl işveren-alt işveren ilişkisinin muvazaalı olduğunun tespit edilmesi.....	152
VII. Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinin Hükümleri.....	153
1. İlişkinin hukuka uygun olması halinde	153
2. İlişkinin hukuka uygun olması halinde taraflar arasındaki rücu ilişkisi	157
3. İlişkinin hukuka aykırı olması halinde	161
VIII. Kamudaki Alt İşverenlik İlişkilerine İlişkin Düzenlemeler	162
IX. Asıl İşverenin Alt İşveren Üzerindeki Kontrol Yetkisi ve Yükümlülüğü.....	167
§ 8. GEÇİCİ (ÖDÜNÇ) İŞ İLİŞKİSİ.....	170
I. Genel Olarak.....	170
II. Özel İstihdam Büroları Aracılığıyla Geçici İş İlişkisi.....	170

III.	Konuya İlişkin Anayasa Mahkemesi Kararı	171
IV.	Geçici İş İlişkisinin Benzer Müesseselerle Karşılaştırılması	176
	1. Geçici iş ilişkisi ile iş aracılığının karşılaştırılması	176
	2. Geçici iş ilişkisinin asıl işveren – alt işveren ilişkisi ile karşılaştırılması	177
V.	Özel İstihdam Büroları Aracılığıyla Geçici İş İlişkisinin Kurulması	179
	1. Özel istihdam bürosunun geçici iş ilişkisi kurma yetkisi	179
	2. Özel istihdam büroları aracılığıyla geçici iş ilişkisinin kurulabileceği haller	180
	a. Doğum/evlat edinme izinleri, kısmi süreli çalışma, askerlik ve diğer askı halleri	180
	aa. Doğum/evlat edinme izinleri ve ebeveynlerin kısmi süreli çalışması	180
	bb. Askerlik	181
	cc. İş sözleşmesinin askıda kaldığı diğer haller	181
	b. Mevsimlik tarım işleri	182
	c. Ev hizmetleri	182
	d. İşletmenin günlük işlerinden sayılmayan ve aralıklı olarak gördürülen işler	183
	e. İş sağlığı ve güvenliği bakımından acil olan işler ve zorlayıcı nedenler	183
	f. İşletmenin ortalama mal ve hizmet üretim kapasitesinin öngörülemeyen şekilde artması	184
	g. Mevsimlik işler hariç dönemsellik arz eden iş artışları	184
VI.	Geçici İş İlişkisine İlişkin Sınırlamalar	185
	1. Süre yönünden sınırlama	185
	2. İşçi sayısı yönünden sınırlama	186
VII.	Özel İstihdam Bürosu Aracılığıyla Geçici İş İlişkisi Kurma Yasakları	187

1. Aynı iş için tekrar geçici iş ilişkisi kurma yasağı	187
2. Toplu işçi çıkarılan işyerlerinde geçici iş ilişkisi yasağı	189
3. Kamu kurumlarında geçici iş ilişkisi yasağı.....	189
4. Yeraltında maden çıkarılan işyerlerinde geçici iş ilişkisi yasağı.....	190
5. Grev ve lokavt esnasında geçici iş ilişkisi yasağı	190
6. İş sözleşmesi feshedilen işçi ile geçici iş ilişkisi kurma yasağı.....	191
VIII. Geçici İş İlişkisinin Hükümleri	191
1. Özel istihdam bürosu ile geçici işçi arasındaki ilişki	191
a. Büro ile işçi arasındaki iş sözleşmesinin türü	192
b. İşçinin rızası ve bilgilendirilmesi	195
c. Büronun işçiye ödeyeceği ücretin değişkenliği ve eşitlik ilkesi	195
aa. Geçici işçiye ödenecek ücretin değişkenliği	195
bb. Geçici işçiye ödenecek ücret ve eşitlik ilkesi....	196
2. Özel istihdam bürosu ile geçici işveren arasındaki ilişki	199
3. Geçici işveren ile geçici işçi arasındaki ilişki	201
a. Geçici işverenin yönetim hakkı	201
b. Geçici işverenin açık pozisyonları bildirme ve belge saklama yükümlülüğü	201
c. Geçici işverenin eşit davranma borcu	202
d. Geçici işverenin iş sağlığı ve güvenliği yükümlülükleri	203
e. Geçici işverenin ücret ödemelerini kontrol etme yükümlülüğü	205
IX. Özel İstihdam Bürosu Aracılığıyla Geçici İş İlişkisinin Hukuka Aykırılığı	206
1. Hukuka aykırılık halleri	206
a. Kanunda belirtilen haller dışında geçici iş ilişkisi kurulması	206

b. Özel istihdam bürosunun yetkisi olmaksızın geçici iş ilişkisi kurulması	206
aa. Büronun baştan itibaren yetki sahibi olmaması	206
bb. Büronun yetkisinin iptal edilmesi.....	206
c. Geçici iş ilişkisinde süre sınırına uyulmaması	207
d. İşçi sayısındaki sınırlamanın aşılması.....	207
e. Geçici iş ilişkisi kurma yasaklarına aykırılık	208
2. Hukuka aykırılığın sonuçları	208
a. Geçici iş ilişkisinin geçersizliği	208
b. İdari para cezası	209
X. Geçici İş İlişkisinin Sona Ermesi.....	209
XI. Holding veya Aynı Şirketler Topluluğu İçinde Kurulan Geçici İş İlişkisi	210

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İŞ SÖZLEŞMESİNİN TARAFININ DEĞİŞMESİ

§ 9. İŞYERİNİN DEVRİ.....	213
I. Genel Olarak.....	213
II. İşyerinin Devri Kavramı	214
III. İşyeri Devrinin Hükümleri.....	220
1. İş sözleşmesinin yeni işverene geçmesi.....	220
2. İşçinin kıdem süresinin devam etmesi.....	221
3. İşçinin işlemiş ve işleyecek haklarından sorumluluk ...	222
a. Devir tarihinden önce ödenmesi gereken borçlar ..	223
b. Devir tarihinden sonra doğan borçlar	223
c. İş sözleşmesinin sona ermesine bağlı haklar.....	223
IV. İşyeri Devri ve Tarafların Fesih Hakkı	225

V.	İşçinin Değişen Alt İşverenler Yanında Çalışmaya Devam Etmesi	226
§ 10.	ŞİRKETİN BÖLÜNMESİ, BİRLEŞMESİ VE TÜR DEĞİŞTİRMESİNİN İŞ İLİŞKİLERİNE ETKİSİ	228
I.	Genel Olarak.....	228
II.	Türk Ticaret Kanunu'ndaki Düzenleme.....	228
§ 11.	İŞ SÖZLEŞMESİNİN DEVRİ	236
I.	Genel Olarak.....	236
II.	İş Sözleşmesinin Devri ve İşyerinin Devri	236
III.	İş Sözleşmesinin Devri İçin İşçinin Rızasının Gerekmesi	238
	1. Rızanın yazılı olması	238
	2. Rızanın alınma zamanı.....	239
	3. Devir sözleşmesi yapılması	240
IV.	İş Sözleşmesinin Devrinin Hükümleri	240
	1. İş sözleşmesinin devralana geçmesi.....	240
	2. İşçinin kıdem süresinin devam etmesi.....	240
	3. İşçinin işlemiş ve işleyecek haklarından sorumluluk ...	241

BEŞİNCİ BÖLÜM İŞVERENİN İŞ SÖZLEŞMESİ YAPMA YÜKÜMLÜLÜKLERİ

§ 12.	ENGELLİ İŞÇİ İSTİHDAMI	243
I.	Genel Olarak.....	243
II.	Yükümlülük Bakımından Engelli Kavramı	244
III.	Yükümlülüğün Kapsamı.....	244
IV.	İstihdam Edilecek İşçilerin Temini	248
V.	Engelli İşçilerin Çalıştırılacağı İşler ve Kısmi Süreli İstihdam	249
VI.	Yükümlülüğe Aykırılığın Yaptırımını	250
VII.	Engelli İşçi Bakımından Geçerli Neden	251

§ 13. ASKERLİK VEYA KANUNİ ÖDEV SEBEBİYLE İŞTEN AYRILANLARLA İŞ SÖZLEŞMESİ YAPMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	253
I. Genel Olarak.....	253
II. Şartları	253
1. İşçinin askerlik/kanuni ödev nedeniyle işten ayrılmış olması.....	253
2. İşçinin talepte bulunması.....	253
3. İşyerinde boş yer bulunması.....	254
III. Yaptırım	254
§ 14. İŞTEN MALULEN AYRILANLAR İLE İŞ SÖZLEŞMESİ YAPMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ.....	255
I. Genel Olarak.....	255
II. Şartları	255
1. İşçinin çalışırken malul hale gelmesi.....	255
2. İşçinin malullük sebebiyle işten ayrılması.....	255
3. İşçinin maluliyetinin ortadan kalkması	255
4. İşyerinde boş yer bulunması.....	255
5. İşçinin talepte bulunması.....	256
III. Yaptırım	256
§ 15. TOPLU İŞÇİ ÇIKARMA KAPSAMINDA İŞ SÖZLEŞMESİ SONA ERENLERİN İŞE ALINMASI YÜKÜMLÜLÜĞÜ	257
I. Genel Olarak.....	257
II. Şartları	257
1. İşverenin toplu işçi çıkarma yoluna gitmiş olması	257
2. Altı aylık sürenin geçmemiş olması	257
3. İşçi alma ihtiyacının doğması.....	257
III. Yaptırım	258

ALTINCI BÖLÜM
İŞÇİ VE İŞVERENİN İŞ
SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN BELİRLİ
BORÇLARI

§ 16. İŞVERENİN BORÇLARI	259
I. Ücret Ödeme Borcu	259
1. Ücret kavramı.....	259
2. Ücretin belirlenmesinde esaslar.....	262
3. Ücret ekleri.....	263
a. İkramiye.....	263
b. Prim	264
c. Kardan/cirodan pay alma (temettü) ve jestiyon	265
d. Prim ve benzeri nitelikteki ödemelerin ödeme tarihinde fiilen çalışma koşuluna bağlanması.....	265
4. Ücretin ödenme yeri	267
5. Ücretin ödenme zamanı	269
6. Ücretin avans olarak ödenmesi	270
7. Ücretin ödenmemesi nedeniyle işçinin çalışmama hakkı.....	271
a. Çalışmama hakkının kullanılmasının koşulları.....	272
b. Çalışmama hakkının kullanılması.....	272
c. Çalışmama hakkı ve haklı nedenle fesih ilişkisi.....	274
8. Asgari ücret	274
a. Kapsamı	274
b. Tanımı.....	275
c. Asgari ücretin belirlenmesi	276
aa. Komisyonun yapısı.....	276
bb. Asgari ücretin belirlenmesine ilişkin ilke ve esaslar	277
cc. Asgari ücretin yürürlüğe girmesi.....	278

9. Ücretin yabancı para olarak ödenmesine ilişkin esaslar	278
a. Genel olarak.....	278
b. Yasağın kapsamı.....	280
c. İstisnalar	280
10. Ücret garanti fonu.....	283
a. Ücret garanti fonunun tanımı ve kaynakları.....	283
b. Ücret garanti fonundan yararlanma şartları.....	284
aa. İşverenin ödeme güçlüğüne düşmesi.....	284
bb. 4447 sayılı Kanun kapsamında sigortalı olma	284
cc. Son bir yıl boyunca aynı işyerinde çalışma	285
dd. Alacağın zamanaşımına uğramamış ücret alacağı olması	286
ee. Kuruma başvuru.....	287
c. Fondan karşılanacak ücrete dair sınırlamalar	287
aa. Ücretin temel ücret olması.....	287
bb. Ücretin günlük kazanç üst sınırına tabi olması	288
cc. Ödemenin fon kaynaklarıyla sınırlı olması.....	288
dd. Fondan karşılanacak ücretin ilişkin olduğu süre sınırlaması	288
d. İşçinin fondan birden fazla kez yararlanabilmesi....	288
e. Kurumun işverene rücu edip edemeyeceği konusu	289
f. Ödemenin yapılması ve bildirilmesi.....	290
II. İşçiyi Koruma ve Gözetme Borcu	290
1. Genel olarak.....	290
2. İşçinin kişiliğini koruma yükümlülüğü.....	291
a. İşçinin kişiliğinin korunması ve işyeri düzeni	291
b. İşçinin tacize karşı korunması.....	291
aa. İşçinin psikolojik taciz (mobbing)'e karşı korunması	292
aaa. Psikolojik tacizin tanımı ve amacı.....	292
bbb. Psikolojik tacizin unsurları	296

ccc. Psikolojik tacizin ispatı	300
bb. İşçinin cinsel tacize karşı korunması.....	303
aaa. Cinsel tacizin tanımı	303
bbb. Cinsel tacizin ispatı.....	306
c. Tacize uğramış işçiler için önlem alma yükümlülüğü	307
d. İşçinin kişiliğinin korunması borcuna aykırılık halinde işçinin hakları.....	310
aa. İşçinin iş sözleşmesini haklı nedenle feshetme hakkı.....	310
aaa. Tacizde bulunan işveren ise	310
bbb. Tacizde bulunan işveren dışında biri ise ..	311
bb. Maddi-manevi tazminat hakkı.....	311
cc. Kişilik hakkının korunmasına ilişkin davalar.	312
dd. Türk Ceza Kanunu bakımından değerlendirme	312
3. İşverenin iş sağlığı ve güvenliğini sağlama yükümü.....	313
a. Genel olarak.....	313
b. İş sağlığı ve güvenliği önlemleri alma yükümlülüğü	315
c. İş sağlığı ve güvenliği eğitimi verme yükümlülüğü	315
aa. Genel olarak.....	315
bb. Eğitimin türleri	316
aaa. İşe başlama eğitimi	316
bbb. Temel eğitim.....	317
cc. Eğitimin uzaktan verilmesi.....	319
dd. Eğitimi verebilecek kişi ve kuruluşlar	319
ee. Eğitimin belgelendirilmesi	320
d. İşçinin bilgilendirilmesi yükümlülüğü	320
e. Risk değerlendirmesi yapma/yaptırma yükümlülüğü	321
aa. Genel olarak.....	321
bb. Risk değerlendirmesi yapabilecek kişiler.....	322
cc. Risk değerlendirmesinin aşamaları	322
dd. Risk değerlendirmesinin yenilenmesi.....	322

ee. Risk değerlendirmesi yapılmaması halinde işin durdurulması.....	323
f. İş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturma yükümlülüğü	323
aa. Kurul oluřturma yükümlülüğünün şartları.....	323
bb. Kurulun üyeleri.....	325
cc. Kurulun görev ve yetkileri.....	325
dd. Kurulun toplanması.....	326
g. Personel görevlendirme yükümlülüğü	326
aa. İş güvenliği uzmanı bulundurma yükümlülüğü	327
bb. İşyeri hekimi ve diğer personel bulundurma yükümlülüğü	329
4. İşverenin sorumluluğu.....	332
a. Hukuki sorumluluk	332
b. Cezai sorumluluk	333
III. Eşit Davranma ve Ayrım Yasaklarına Uyuma Yükümlülüğü.....	333
1. Genel olarak.....	333
2. Yükümlülüğün kapsamı.....	334
a. 4857 sayılı İş Kanunu bakımından	334
aa. Aykırılığın yaptırımını	335
aaa. İdari para cezası	335
bbb. Yoksun kalınan haklar ve tazminat	335
ccc. Haklı nedenle fesih hakkı.....	339
bb. İspat	339
b. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu bakımından.....	339
aa. Kapsamı.....	339
bb. Ayrımı haklı kılan nedenler	341
cc. İspat	341
dd. İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu'na başvuru ..	341
c. Türk Ceza Kanunu bakımından.....	343
§ 17. İŞÇİNİN BORÇLARI.....	344
I. Özen ve Sadakat Borcu	344

1. Genel olarak.....	344
2. Özen borcunun kapsamı.....	344
3. Sadakat borcu.....	345
4. Sır saklama yükümü	348
II. İş Sözleşmesi Sona Erdikten Sonra Rekabet Yasağı Kararlaştırılması.....	349
1. Genel olarak.....	349
2. Rekabet yasağı sözleşmesinin koşulları ve kapsamı.....	350
a. İşçinin fiil ehliyetine sahip olması	350
b. Sözleşmenin yazılı yapılması	350
c. Rekabet yasağı kararlaştırılabilecek işçinin nitelikleri	350
d. Rekabet yasağının kapsamı.....	352
3. Rekabet yasağının sınırlanması	352
4. Hakimin rekabet yasağı sözleşmesini değerlendirmesi	353
5. Rekabet yasağı sözleşmesinin bağlayıcılığı bakımından iş sözleşmesinin sona erme nedeni	355
6. Rekabet yasağına aykırılığın hükümleri.....	355
7. Rekabet yasağının sona ermesi	356

YEDİNCİ BÖLÜM
İŞ SÖZLEŞMESİNDE CEZA
KOŞULU VE ÇALIŞMA TAAHHÜDÜ
KARARLAŞTIRILMASI

§ 18. İŞ SÖZLEŞMESİNDE CEZA KOŞULU KARARLAŞTIRILMASI.....	357
I. Ceza Koşulunun Hukuki Niteliği ve Unsurları	357
II. Ceza Koşulunun Türleri	359
III. İş Sözleşmesinde Ceza Koşulu Kararlaştırılmasına İlişkin Sınırlamalar	360

1. Salt işçi aleyhine ceza koşulu kararlaştırma yasağı	360
2. Belirli süreli iş sözleşmelerinde ceza koşulu kararlaştırılması.....	362
3. Ceza koşulu talebinde çalışılan süre/çalışılmayan süre indirimi	364
4. Ceza koşulunun fahiş görülmesi.....	365
5. Ceza koşulu talebinde iş sözleşmesinin sona erme nedeni.....	366
§ 19. EĞİTİM VEYA TRANSFER MASRAFI KARŞILIĞI ÇALIŞMA TAAHHÜDÜ KARARLAŞTIRILMASI	367
I. Belirli Bir Süre Çalışma Taahhüdü İçeren Hükümlerin Geçerliliği.....	367
1. Kural.....	367
2. İstisna: eğitim giderlerinin işverence karşılanaçağının düzenlendiği haller.....	368
II. Geri Almanın Açıkça Kararlaştırılması.....	369
III. Talep Edilebilecek Harcamalar ve Giderler	370
IV. Kararlaştırılabilecek Zorunlu Hizmet Süresi	372
V. Geri Ödeme Yükümlülüğünün Doğmasında İş Sözleşmesinin Sona Erme Nedeni	373
VI. Geri Ödenecek Miktarın Belirlenmesinde Çalışılan/ Çalışılmayan Süre İndirimi	373

SEKİZİNCİ BÖLÜM İŞ SÜRELERİNİN DÜZENLENMESİ

§ 20. İŞ SÜRESİ	379
I. İş Süresi Kavramı.....	379
II. Farazi İş Süreleri	379
1. İşçinin işe hazır halde beklediği süre.....	380
2. Yer ve sualtına inip çıkmak için geçen süre	380
3. Emzirme izni süresi.....	381

4.	Yolda geçen süreler	381
a.	Çalışmak üzere gönderme halinde	381
b.	Çalışılacak yere birlikte taşıma süresi	382
5.	İşverenin talimatıyla gönderme halinde asıl işini yapmaksızın geçen süre.....	383
6.	İş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinde geçen süre.....	383
7.	Çocuk ve genç işçilere ilişkin özel haller	383
8.	İş sağlığı ve güvenliği kurulunun toplantısında geçen süre	384
III.	İş Süresinden Sayılmayan Haller.....	384
1.	Sosyal yardım amacıyla işyerine götürülme süresi	384
2.	Ara dinlenmesi süresi	384
3.	İşe hazırlık süreleri.....	384
4.	İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri dışındaki eğitimlerde geçen süre.....	385
IV.	İş Süresinin Uzunluğu ve Dağılımı.....	386
V.	Günlük Azami İş Süresi Sınırı.....	387
VI.	Denkleştirme Çalışması	389
§ 21. FAZLA ÇALIŞMA VE FAZLA SÜRELERLE ÇALIŞMA		391
I.	Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışma Kavramları	391
II.	Fazla Çalışma ve Fazla Sürelerle Çalışmanın Karşılığı	392
1.	Para olarak ödenmesi.....	392
2.	İzin olarak verilmesi.....	394
3.	Fazla çalışma ücretinin asıl ücrete dahil edilmesi	395
III.	Fazla Çalışma Yasakları	397
1.	Fazla çalışma yapılamayacak işler.....	397
2.	Fazla çalışma yaptırılmayacak işçiler	397
IV.	Fazla Çalışmanın Nedenleri ve Koşulları	398
1.	Olağan fazla çalışma	398
a.	Nedeni.....	398
b.	İşçinin rızası ve rızanın geri alınması	399

c. Fazla çalışmanın azami süresi	399
d. Ücret	401
2. Zorunlu Fazla Çalışma.....	401
a. Nedeni.....	401
b. İşçinin çalışma zorunluluğu	401
c. Fazla çalışmanın azami süresi	402
d. Ücret	402
3. Olağanüstü Fazla Çalışma.....	402
a. Nedeni.....	402
b. Fazla çalışma talebi	403
c. Çalışma ve çalıştırma zorunluluğu	403
d. Fazla çalışmanın azami süresi	403
e. Ücret.....	403
V. Fazla Çalışmanın ve Alacağının Belirlenmesi.....	403
1. Ücret bordroları çerçevesinde belirleme.....	405
2. İşyeri kayıtları ve benzeri nitelikteki yazılı deliller	411
3. Tanık beyanlarının değerlendirilmesi	413
4. Hayatın olağan akışına aykırı iddialar.....	417
5. Üst düzey yöneticilerin fazla çalışma iddiası	417
6. Üç vardiya çalışılan işyerlerinde fazla çalışma iddiası...419	
7. Hesaplanan fazla çalışma ücretinden indirim yapılması.....	420
§ 22. TELAFİ ÇALIŞMASI	423
I. Genel Olarak.....	423
II. Telafi Çalışması Kavramı	425
III. Telafi Çalışmasının Koşulları	426
1. Telafi çalışması yapılabilecek nedenler	426
2. Telafi ettirilecek sürenin tamamen tatil edilmesi veya önemli ölçüde altında çalışılması	429
3. Telafi çalışmasının işçiye bildirilmesi	430
IV. Telafi Çalışmasının Sınırlanması.....	431

1. Telafi çalışmasının dört ay içinde yaptırılması	431
2. Tatil günlerinde telafi çalışması yaptırılmaması	432
3. Telafi çalışmasının günde üç saati geçmemesi	434
V. Telafi Çalışmasının Hükümleri.....	434
1. Telafi çalışmasının ücreti	434
2. Kanuna aykırı telafi çalışması uygulanmasının hukuki yaptırımını.....	435

DOKUZUNCU BÖLÜM İZİNLER VE DİNLENME SÜRELERİ

§ 23. ARA DİNLENMESİ	437
I. Ara Dinlenmesi Kavramı ve Süresi	437
II. Ara Dinlenmesinin Kullandırılması.....	438
III. Ara Dinlenmesinin Çalışma Süresinden Sayılmaması	440
§ 24. HAFTA TATİLİ	442
I. Genel Olarak.....	442
II. Hafta Tatiline Hak Kazanma	442
III. Hafta Tatilinin Kullandırılması	443
IV. Hafta Tatili Ücreti.....	444
§ 25. ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER	446
I. Ulusal Bayram ve Genel Tatil Sayılan Günler	446
II. İşçinin Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günlerinde Çalışması	447
III. Ulusal Bayram ve Genel Tatil Günü Ücreti	449
§ 26. YILLIK ÜCRETLİ İZİN.....	450
I. Genel Olarak.....	450
II. Yıllık Ücretli İzne Hak Kazanma Koşulları	450
1. İşçinin en az bir yıl çalışması	450
2. Aynı işverenin yanında aralı olarak geçen süreler	452

3. Alt işverenler değişmesine rağmen aynı işyerinde çalışma	453
4. Yıllık ücretli izin bakımından çalışılmış gibi sayılan haller	454
5. Yıllık ücretli izin bakımından çalışılmış sayılmayan haller	455
6. Mevsimlik işlerde yıllık ücretli izin.....	457
III. Yıllık İzin Süreleri ve İznin Uygulanması	460
1. Yıllık izin süreleri.....	460
2. İznin uygulanması.....	463
a. İzin kurulu.....	463
b. İznin kullanılma zamanı.....	464
c. İznin bölünerek kullandırılması	467
d. Yıllık ücretli izinde çalışma yasağı	468
e. İznin toplu kullandırılması	469
f. İzin süresine ilişkin ücretin peşin ödenmesi.....	470
IV. İznin Paraya Çevrilmesi	470
1. İş sözleşmesi devam ederken	470
2. İş sözleşmesi sona erdiğinde	472
V. İşçinin Yıllık Ücretli İzin Kullandığının Belgelenmesi	473
VI. Hayatın Olağan Akışına Aykırı Yıllık Ücretli İzin Alacağı İddiaları	474
VII. Yıllık İzin Alacağı İçin Tespit Davası Açılabilmesi	475
§ 27. ÜCRETSİZ İZİNLER.....	477
I. Genel Olarak.....	477
II. Mevzuatta Düzenlenen Ücretsiz İzin Halleri	477
1. Ücretsiz analık izni.....	477
2. Ücretsiz gebelik izni.....	478
3. İşverenin Covid-19 sebebine dayanan tek taraflı ücretsiz izne çıkarma hakkı.....	479
III. Tarafların Anlaşmasına Dayanan Ücretsiz İzin.....	479

§ 28. İŞ KANUNUNDAKİ MAZERET İZİNLERİ	483
I. İzinlerin Niteliği ve Kullanımı.....	483
II. Mazeret İzni Süreleri.....	483
1. Evlenme izni	483
2. Evlat edinme izni.....	483
3. Ölüm izni.....	483
4. Doğum izni	484
5. Engelli veya süreğen hastalığı olan çocuk nedeniyle izin.....	484
§ 29. ANALIK DURUMU VE EVLAT EDİNME İLE İLGİLİ İZİNLER.....	485
I. Kapsamı.....	485
II. Kadın İşçinin Durumunu Bildirme Yükümlülüğü	486
III. İzinlerin İşverenin Kabulüne Bağlı Olmaması	487
IV. İzinler	487
1. Muayene izni	487
2. Doğum izni	488
a. Kadın işçinin (toplam 16 hafta) ücretli doğum izni kullanması	488
b. Annenin vefatı nedeniyle babanın izin kullanması	489
3. Evlat edinme izni	490
4. Toplam 16 haftalık iznin bitiminden sonra alternatif izinler.....	490
a. Altı aya kadar ücretsiz izin.....	490
b. Yarım çalışma izni.....	492
aa. İznin kullanımı	492
bb. İşçinin haklarının yarım çalışmaya bağlı olarak azaltılması	494
cc. Yarım çalışma ödeneğine hak kazanılması	494
5. Süt izni	495
6. Kısmi süreli çalışmaya geçiş hakkı (ebeveyn izni)	495

ONUNCU BÖLÜM
İŞ SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN
ALACAKLARDA ZAMANAŞIMI VE FAİZ

§ 30. İŞ SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN ALACAKLARDA ZAMANAŞIMI	501
I. Zamanaşımına İlişkin Usul ve Esaslar	501
II. İş Sözleşmesinden Doğan Alacaklarda Zamanaşımı.....	503
1. Beş yıllık zamanaşımı süresine tabi olan alacaklar	503
2. On yıllık zamanaşımı süresine tabi olan alacaklar	505
III. Zamanaşımı Sürelerinde Geçiş Hükümü	506
IV. Zamanaşımının Başlangıcı	507
V. Zamanaşımı Süresinin Değiştirilememesi ve Zamanaşımından Önceden Vazgeçilememesi	509
VI. Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinde Zamanaşımının Uygulanması	510
§ 31. İŞ SÖZLEŞMESİNDEN DOĞAN ALACAKLARDA FAİZ ..	512
I. Faiz Uygulamasında Taleple Bağlılık.....	512
1. Faizin talebe bağlı olması	512
2. Faizin türü bakımından taleple bağlılık	512
3. Faizin başlangıç tarihi bakımından taleple bağlılık.....	513
II. Faizin Başlangıç Tarihinin Hükümde Gösterilmesi Zorunluluğu	514
III. Temerrüt Tarihinin Belirlenmesi	514
1. Temel esaslar.....	514
2. İhtar ile temerrüdün özellikleri.....	515
3. Arabulucuya başvuru ve temerrüt.....	517
IV. İşçilik Alacaklarının Türüne Göre Temerrüt Tarihinin Belirlenmesi	519
1. Ücret alacaklarında	519
2. Kıdem tazminatında.....	519
3. İhbar tazminatında	520

4. İş kazası veya meslek hastalığından doğan maddi- manevi tazminat taleplerinde	520
V. Uygulanacak Faiz Oranı.....	520
1. Ücret alacakları yönünden	520
2. Kıdem tazminatı yönünden	525
3. Diğer işçilik alacakları yönünden	526

ON BİRİNCİ BÖLÜM

İŞ SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ VE SONUÇLARI

§ 32. İŞ SÖZLEŞMESİNİN SONA ERMESİ	527
I. Genel Olarak.....	527
II. İş Sözleşmesinin Ölümle Sona Ermesi.....	527
1. İşçinin ölümü	528
2. İşverenin ölümü.....	528
III. Belirli Süreli İş Sözleşmesinin Süresinin Dolması ile Sona Ermesi	529
IV. Belirli Süreli İş Sözleşmesinin Süresinin Bitiminden Önce Feshi	530
1. Genel olarak.....	530
2. Belirli süreli iş sözleşmesinin işveren tarafından haksız feshi.....	530
a. Bakiye süreye ilişkin ücret tutarında tazminat	531
b. Tazminattan indirilecek tutarlar	533
aa. İşçinin tasarruf ettiği miktar	533
bb. İşçinin başka bir işten elde ettiği gelir.....	534
cc. İşçinin kazanmaktan kasten kaçındığı miktar	535
dd. İndirim şekli	535
c. Haksız fesih tazminatı	539
3. Belirli süreli iş sözleşmesinin işçi tarafından haksız feshi.....	539

V.	İş Sözleşmesinin Karşılıklı Anlaşmayla Sona Ermesi	540
VI.	Belirsiz Süreli İş Sözleşmesinin Fesih Bildirimi (Olağan Fesih) Yoluyla Sona Ermesi.....	543
1.	Genel olarak.....	543
2.	Fesih bildiriminin içeriği ve niteliği	543
3.	Fesih bildirimi süreleri.....	545
a.	Fesih bildirimi sürelerinin uzunluğu	545
b.	Feshi bildirimi sürelerinin artırılması.....	546
4.	Fesih bildirimi süresinin işlemesi ve hükümleri.....	546
a.	Karşılıklı hak ve borçların devamı	546
b.	Yeni iş arama izni verilmesi.....	547
c.	Askı halinin ortaya çıkması	549
d.	İhbar süresinin bölünememesi.....	550
e.	Sözleşmenin sona ermesi.....	550
5.	Peşin ödeme yoluyla fesih	550
6.	Feshin usulsüz yapılması ve ihbar tazminatı	552
a.	Feshin usulsüz yapılması	552
b.	İhbar tazminatı, niteliği ve miktarı.....	552
7.	Fesih hakkının kötüye kullanılması (kötüniyet tazminatı)	553
§ 33. İŞ GÜVENCESİ		555
I.	İş Güvencesinin Temeli	555
II.	İş Güvencesine Tabi Olmanın Koşulları	557
1.	İş sözleşmesinin belirsiz süreli olması	557
2.	Tabi olunan Kanuna ilişkin koşul.....	558
3.	İşçi sayısına ilişkin koşul	559
4.	Altı aylık kıdem koşulu	564
5.	Belirli düzeyde işveren vekili olmamak	567
a.	İşletmenin bütününe sevk ve idare eden işveren vekilleri	568

b.	İşletmenin bütününe sevk ve idare eden işveren vekilinin yardımcıları.....	569
c.	Bir işyerini yönetip de işçi alma çıkarma yetkisi bulunan işveren vekilleri	574
6.	İş sözleşmesinin işverence feshedilmesi	576
III.	İstisna: İş Güvencesine Tabi Olmayan İşçilerin (Sendikal) İşe İade Davası Açabilmesi.....	576
IV.	Feshin Geçerli Nedene Dayanması.....	577
1.	Genel olarak.....	577
2.	İşçiye ilişkin geçerli nedenler	578
a.	İşçinin yetersizliğinden kaynaklanan geçerli nedenler	579
b.	İşçinin davranışlarından kaynaklanan geçerli nedenler	580
c.	İşçinin savunmasının alınması	588
3.	İşin, işyerinin, işletmenin gereklerinden kaynaklanan geçerli nedenler	590
4.	Feshin son çare olması ilkesi.....	593
5.	İşletmesel karar-işveren kararı alınması	601
V.	Fesih Bildiriminin Yazılı Yapılması.....	602
VI.	Fesih Nedeninin Açık ve Kesin Olarak Bildirilmesi.....	602
VII.	İşverenin Gösterdiği Fesih Nedeniyle Bağlı Olması	603
VIII.	Geçerli Nedenle Fesih Hakkını Kullanma Süresi	603
§ 34.	TOPLU İŞÇİ ÇIKARMA.....	606
I.	Genel Olarak.....	606
II.	Toplu İşçi Çıkarma Kavramı	606
1.	İş sözleşmesinin belirli sebeplerle feshi.....	606
2.	Belirli sayıda işçinin iş sözleşmesinin feshi.....	607
3.	İş sözleşmelerinin belirli bir zaman aralığında feshedilmesi	607
III.	Toplu İşçi Çıkarma Usulü	607
1.	İşKur'a bildirim.....	607

2. Sendika temsilcisine bildirim ve görüşme.....	608
IV. Toplu İşçi Çıkarmanın Hükümleri	609
1. Fesihlerin hüküm doğurması	609
2. Yeni işçi alma yasağı.....	609
V. Toplu İşçi Çıkarma Sayılmayan Haller	609
1. İşyerinin daimi kapatılması.....	609
2. Mevsim ve kampanya işleri	610
VI. Toplu İşçi Çıkarma Usulüne Aykırılık	610
§ 35. FESHE İTİRAZ VE USULÜ (İŞE İADE DAVASI).....	613
I. Feshin Geçerli Nedene Dayanmadığı İddiası ve İşe İade Talebi.....	613
II. Dava Şartı Olarak Arabulucuya Başvurulması	613
III. Tarafların İşe İade Konusunda Arabulucuda Anlaşmaları veya Anlaşmamaları.....	614
1. Tarafların arabulucuda işçinin işe başlatılması konusunda anlaşmaları ve anlaşmanın zorunlu içeriği.	614
2. Tarafların arabulucuda işçinin işe başlatılmaması konusunda anlaşmaları	619
3. Tarafların arabulucuda işçinin işe başlatılmaması konusunda anlaşmaları halinde iş sözleşmesinin sona erme tarihinin belirlenmesi.....	620
4. Asıl işveren-alt işveren ilişkisinde işe iade talebiyle arabulucuya başvuru.....	623
IV. Arabuluculuk Sürecinde Anlaşma Olmaması ve Dava Açılması	628
V. Arabulucuya Başvurulmaksızın Dava Açılması.....	629
VI. Davanın Görülmesi	629
1. İspat yükü	629
2. Davanın ivedilikle sonuçlandırılması.....	629
VII. Dava Devam Ederken İşçinin İşe Davet Edilmesi.....	629
VIII. Mahkemenin Kararı	632
1. Mahkemenin feshin geçerli olduğuna karar vermesi....	632

2.	Mahkemenin feshin geçersiz olduğuna karar vermesi .	633
IX.	Asıl İşveren-Alt İşveren İlişkisinde İşe İade.....	636
X.	Kararın İstinaf Edilmesi	637
XI.	Karar Kesinleştikten Sonraki Süreç.....	638
1.	İşçinin işe başlamak üzere başvuruda bulunması	638
2.	İşverenin işçiyi işe başlatması.....	642
a.	İşçinin davet edilmesi.....	642
b.	Davetin usulüne uygun olması.....	643
c.	İşçinin işe başvurduğu tarihte başka bir yerde çalışması	645
d.	İşçinin işe başlatılması halinde karşılıklı alacak durumu	645
e.	Usulüne uygun davete rağmen işçinin gelmemesi .	646
3.	İşverenin işçiyi işe başlatmaması.....	647
4.	Dört aylık sürenin işçinin kıdemine dahil edilmesi.....	647
5.	İşe İade Süreci Tamamlanmadan İşçinin Vefatı	648
XII.	İşçinin İşe Başlatılması Halinde İş Sözleşmesinin Durumu	649
XIII.	Aksine Anlaşmaların Geçersizliği.....	649
XIV.	İşe İade Hükümünün İcrası.....	650
XV.	İşe İade Davası ve Diğer İşçilik Alacaklarına İlişkin Davalar Arasındaki İlişki.....	654
XVI.	İşe İade Davasının Diğer İşçilik Alacaklarına Etkisi	657
§ 36. İŞ SÖZLEŞMESİNİN HAKLI NEDENLE FESHİ.....		659
I.	Genel Olarak.....	659
II.	İş Sözleşmesinin Feshi İhbarla Sona Ermesiyle Haklı Nedenle Feshin Karşılaştırılması.....	659
III.	Haklı Fesih Nedenleri.....	660
1.	İşçi için haklı fesih nedeni sayılan haller	660
a.	Sağlık nedenleri.....	660
aa.	Görülen işin işçinin sağlığı veya yaşayışı için tehlikeli olması.....	660

- bb. İşçinin görüştüğü işverenin veya iş arkadaşlarının hastalanması..... 666
- b. Ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri..... 667
- aa. İşverenin işçiyi yanıltması..... 667
- bb. İşverenin işçiye veya ailesi üyelerinden birinin şeref ve namusuna yönelik söz ve davranışları veya işçiye cinsel tacizde bulunması..... 668
- cc. İşverenin işçiye veya ailesi üyelerinden birine sataşması, suça sürüklemesi, şeref ve haysiyetine yönelik asılsız isnadlarda bulunması 670
- dd. İşçinin uğradığı tacize karşı gerekli önlemlerin alınmaması..... 671
- ee. İşçinin ücretinin eksik ödenmesi veya ödenmemesi..... 673
- ff. Yapılan işe göre ücret kararlaştırılması halinde eksik ödeme veya çalışma şartlarının uygulanmaması..... 675
- c. Zorlayıcı sebepler..... 675
- d. Diğer mevzuattaki düzenlemeler..... 676
- aa. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu uyarınca iş sözleşmesinin iş sağlığı ve güvenliği önlemleri alınmaması nedeniyle feshi..... 676
- bb. 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu uyarınca iş sözleşmesinin kanun dışı lokavt nedeniyle feshi 676
2. İşveren için haklı fesih nedeni sayılan haller 677
- a. Sağlık nedenleri..... 677
- aa. İşçinin özensiz hayat şekline kaynaklanan sağlık nedeniyle devamsızlığı..... 677
- bb. İşçinin tedavi edilemeyecek hastalığa tutulması..... 678
- cc. İşçinin kusurlu hastalık dışında kalan sağlık nedenleriyle devamsızlığı..... 679

- dd. Sağlık nedeniyle devamsızlıkta işçinin savunmasının alınması konusu..... 681
- b. Ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri..... 682
- aa. İşçinin işvereni yanıltması 682
- bb. İşçinin şeref ve namusa dokunacak sözler sarf etmesi yahut şeref ve haysiyet kırıcı asılsız ihbar ve isnadlarda bulunması 684
- cc. İşçinin işverenin bir başka işçisine cinsel tacizde bulunması..... 688
- dd. İşçinin sataşması..... 689
- ee. İşçinin işyerine sarhoş yahut uyuşturucu madde almış olarak gelmesi ya da işyerinde bu maddeleri kullanması..... 690
- ff. İşçinin doğruluk ve bağlılığa uymayan davranışları 692
- gg. İşçinin hapsi gerektiren bir suçu işyerinde işlemesi..... 697
- hh. İşçinin izinsiz ve mazeretsiz devamsızlıkta bulunması..... 698
- ii. İşçinin hatırlatıldığı halde görevini yapmamakta direnmesi..... 702
- jj. İşçinin kusuruyla işin güvenliğini tehlikeye düşürmesi, zarar vermesi 705
- c. Zorlayıcı sebepler..... 707
- d. İşçinin gözaltına alınması veya tutuklanmasına dayalı devamsızlığı..... 709
- e. Diğer mevzuattaki düzenlemeler 710
- aa. İş sözleşmesinin yasa dışı grev nedeniyle feshi 710
- bb. İşçinin yasal grev ve lokavt halinde başka işverenin yanında çalışması 710
3. Haklı nedenle fesih hakkını kullanma süresi 710
- a. Ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan haller ve benzerlerine dayalı fesihlerde hak düşümü süresi .. 710

ee. İş sözleşmesinin Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan aylık veya toptan ödeme almak amacıyla feshedilmesi	730
ff. İş sözleşmesinin emeklilik aylığı için yaş koşulu dışındaki koşulların tamamlanması nedeniyle feshi.....	732
gg. Kadın işçinin evlilik tarihinden itibaren bir yıl içerisinde iş sözleşmesini feshetmesi	734
hh. Profesyonel sendika yöneticisinin iş sözleşmesini feshetmesi.....	738
c. Fesih dışındaki sona erme halleri	739
aa. İşçinin vefat etmesi	739
bb. Belirli süreli iş sözleşmesinin süresinin bitimiyle sona ermesi.....	740
cc. İşçilikten memuriyete geçiş	741
3. Kıdem tazminatına münhasır fesih nedenlerinin bildirilmesi.....	742
4. Kıdem süresinin hesaplanması	745
a. Aynı işyerinde geçen süreler	746
b. Aynı işyerinde farklı işverenler nezdinde geçen süreler.....	746
c. Aynı işverenin yanında fasılalı olarak geçen süreler.....	746
d. Kamuda farklı işverenler yanında geçen süreler	750
e. Kısmi süreli iş sözleşmesiyle çalışan işçilerin kıdem süresinin hesaplanması.....	751
f. Mevsimlik işlerde çalışan işçilerin kıdem süresinin hesaplanması	751
g. 4857 sayılı İş Kanunu'nun kapsamına yeni alınan işçilerin kıdem süresinin hesaplanması.....	752
5. Kıdeme dahil edilmeyen süreler	752
III. Kıdem Tazminatının Miktarı ve Hesaplanması	754
1. Miktarı.....	754
2. Hesaba esas ücret.....	754

3. Kıdem tazminatının tavanı.....	756
4. Kıdem tazminatına ilişkin düzenlemenin emredici niteliğinin değerlendirilmesi.....	757
a. 1475 sayılı İşK. md. 14'te sayılan haller dışında kıdem tazminatı ödeneceğinin kararlaştırılmasının değerlendirilmesi.....	758
b. Tavan sınırlaması aşılarak kıdem tazminatı ödenmesinin değerlendirilmesi	759
c. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu yönünden değerlendirme	765
IV. Kıdem Tazminatından Sorumluluk.....	766
1. Kıdem tazminatının alacaklısı ve borçlusunu	766
2. İşyerinin devri ve intikali halinde sorumluluk.....	766
V. Kıdem Tazminatı Fonu.....	767
§ 39. İBRANAME	773
I. Genel Olarak.....	773
II. Geçerlilik Koşulları	773
1. Şekil koşulu.....	773
2. Düzenlenme tarihi koşulu.....	774
3. Alacak türleri ve miktarlarının belirtilmesi koşulu	774
4. Eksiksiz ve banka aracılığıyla ödeme koşulu	775
III. Geçerlilik Koşullarını Taşımayan Belgeler	776
YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	777